



CỦA NỢ

NAM CÁT

NÓI HAY ĐỪNG

Câu chuyện “NỢ” hôm nay là thứ nợ thật, bằng “DOLLAR” chứ không phải cái thứ nợ vợ, nợ con, mà đã có lần tôi thưa chuyện với các ái hữu trước đây.

Nhiều nước nghèo có, không nghèo mấy cũng có, đã đứng ra vay những món tiền khổng lồ, để gọi là phát triển kinh tế của xứ họ. Họ vay từ ba loại chủ nợ:

1. Ngân hàng Thế Giới và Quỹ Tiền Tệ Quốc Tế (World Bank, IMF)
2. Những nước quá dư ngoại tệ, như Kuwait, Saudi Arabia, v.v...
3. Những ngân hàng tư, của thế giới tự do, Âu Châu, Hoa Kỳ, v.v...

Những món nợ này đã tích trữ lâu năm và cho đến năm 1983 thì đã lên tới 1,500 tỷ MK. Hãy kê ra một số những nước đã thiếu nợ nhiều nhất:

- Thiếu trên 100 tỷ MK: Mễ Tây Cơ, Ba Tây...
- Thiếu từ 50 tỷ đến gần 100 tỷ MK: Argentina, Venezuela, Nigeria...
- Thiếu từ 20 tỷ đến 50 tỷ MK: Phi Luật Tân, Đại Hàn, Nam Dương, Ấn Độ, Ai Cập, Ba Lan, Đông Đức, Chí Lợi, Puerto Rico, Hi Lạp v.v...
- Từ 1 tỷ đến 20 tỷ MK: vô số kể.

Hai loại chủ nợ, (1) và (2), nếu con nợ chưa trả nổi thì còn xin trì hoãn được, còn loại chủ nợ thứ (3) mà không trả đúng kỳ thì chúng kêu la oai oái.

Hiện nay quá nhiều nước thiếu nợ mà không có phương cách gì để trả nổi, đâm liều, và đã gây ra một tình trạng gần như khủng hoảng tiền tệ. Hậu quả là đã có rất nhiều ngân hàng tư trên thế giới, kể cả ngân hàng Hoa Kỳ đã phải gánh chịu những tổn thất thật nặng nề, và tình trạng “quýt nợ” này cũng gây thêm

tình trạng rất khốn đốn cho những nước thật sự nghèo, muốn vay chút chút để sống qua ngày, đã bị từ chối nhẹ nhàng, chờ tìm ra một giải pháp thỏa đáng cái đã.

Chúng ta thử tìm xem vì đâu mà đã ra nông nổi này?

* *

Những nước xuất cảng dầu “thô” gọi là OPEC, tự tiện tăng giá dầu lên từ \$7/thùng lên trên \$30/thùng, năm 1973. Sau đó giá dầu cứ tuần tự mà tăng thêm, và đến cuối năm 1980 thì đã tăng lên gần \$40/thùng. Thế giới không có cách gì dìm giá được, vì những nước kỹ nghệ lớn đều phải có dầu, và vì sự cạnh tranh đua mua để mà dự trữ, đã khiến tình trạng càng bị đắt thêm. OPEC đã sản xuất mỗi ngày trên 20 triệu thùng, và đã đem lại cho họ một lợi tức thêm mỗi năm là:

$$\begin{aligned} & \$30/\text{thùng} \times 365 \text{ ngày} \times 20 \text{ triệu thùng} = \\ & \$219,000,000,000 \text{ MK} \end{aligned}$$

Món lợi mới này đến một cách đột nhiên, những nước có dầu, tương đối yếu kém về kinh tế và kỹ nghệ đã không thể tiêu dùng hết, dĩ nhiên là phải tìm cách đầu tư sinh lợi, và không gì nhanh hơn hết là gửi vào những ngân hàng ở Âu Châu và Mỹ Châu. Trong ba năm đầu những ngân hàng này còn nhận tiền có lợi, nhưng sau đó rất ít ngân hàng chịu nhận nữa, mà ngược lại họ còn đòi những nước nào dư tiền muốn gửi thì phải trả tiền công thì họ mới nhận giữ giùm cho. Thái độ của những ngân hàng tư này đã gây ra tình trạng đồng “Euro dollar” hay “petro dollar”, cũng vậy, tràn ngập thị trường Âu châu và Mỹ Châu, và nhờ đó việc vay mượn những món tiền này thật dễ dàng, nếu con nợ có gì để bảo đảm. Lúc bấy giờ, có hai loại con nợ được ưu đãi nhất:

(Xem tiếp trang 18)

CỦA NỢ...

(Tiếp theo trang 17)

— Những nước có mỏ dầu (reserves) lớn, nhưng chưa khai thác đúng mức như Mỹ Tây cơ, Venezuela, Nam Dương, Nigeria v.v...)

— Những nước có tài nguyên thiên nhiên phong phú (Ba Tây, Argentina, Trung Cộng v.v...)

Trong khi đó thì những nước đại kỹ nghệ, như Nhật, Đức, Pháp v.v... đã phải gánh chịu những thâm thủng sở hữu ngoại tệ rất lớn lao, như Nhật chẳng hạn mỗi năm phải chi thêm:

\$30/thùng x 3 triệu thùng x 365 ngày —

\$32,850, 000,000 MK

Đức và Pháp phải thiệt, mỗi nước gần \$15, 000,000, 000 MK.

Những nước này đã phải tăng giá hàng kỹ nghệ xuất cảng của họ lên, để bù đắp vào những thâm thủng kia vì dầu, và kết quả là sau 10 năm, tính đến 1983, chỉ những nước hậu tiến, không có dầu và cũng không có kỹ nghệ đã phải gánh chịu tất cả những thiệt thòi vì việc tăng giá dầu của OPEC nói trên.

*

* *

Kể từ khi Tổng thống Reagan lên nắm quyền tại Mỹ, chính sách kinh tế khôn ngoan đã làm cho giá dầu tụt xuống đến mức \$10/thùng mà thôi, cũng lại gây ra một tình trạng dư thừa dầu trên thị trường làm lợi cho tất cả thế giới. Trong bài này tôi không nói đến chính sách kinh tế của Reagan, xin hẹn đến một bài “Nói hay Đùng” khác.

*

* *

Giá dầu hạ, đã khiến cho những nước trước đây nhờ sản xuất dầu mà trả nợ được (như Mỹ Tây Cơ, Venezuela, Nigeria) hầu như đi đến chỗ khánh tận, còn những nước khác thì vì cuộc khủng hoảng tiền tệ trên thế giới đã không giúp họ bán được hàng ra. Kết cuộc là hầu như đến gần 70% con nợ đã không tìm ra cách gì để trả lại nợ, lời cũng như vốn.

Và kể từ năm 1984 trở về sau, phần lớn những nước này đã đâm liều, không chịu trả gì nữa cả.

*

* *

Trong khi đó thì những nước giàu trên thế giới, mỗi năm đã bỏ ra từ 3% đến 6% ngân sách của nước họ để giúp đỡ những nước hậu tiến, giúp trực tiếp (như Hoa Kỳ, có cơ quan USAID), hay giúp gián tiếp bằng

cách đóng góp vào Ngân hàng Quốc Tế (World Bank) hay Quỹ Tiền Tệ Quốc Tế (IMF). Tài liệu của Liên Hiệp Quốc cho hay là mỗi năm số tiền giúp đỡ này đã lên tới trên 100 tỷ Mỹ Kim, và đó là chưa tính đến những loại cứu trợ đói chẳng hạn cho Phi Châu, Ấn Độ và Bangladesh v.v...

Trong ba kỳ hội nghị thượng đỉnh về kinh tế giữa 7 nước giàu có (Hoa Kỳ, Nhật, Pháp, Đức, Ý, Anh và Gia Nã Đại) đều đã cố gắng để tìm kiếm ra một giải pháp cho việc khủng hoảng này, nhưng vẫn chưa có giải pháp nào được tất cả đồng ý. (Hội nghị kinh tế năm 86, 87 và 88).

Hiện nay có ba chiều hướng gần như rõ rệt để tìm kiếm một giải pháp:

1. Dựa trên bình diện nhân đạo
2. Dựa trên tinh thần công bằng bác ái
3. Dựa trên luật thường tình (common sense).

*

* *

1. Nhóm thứ nhất chủ trương rằng, phải nghĩ đến tình nhân đạo mà xử sự. (Nhóm này có Giáo sư Henry Kissinger)

Họ lý luận như thế này:

Mấy anh nhờ trời mà có dầu, buộc thiên hạ phải trả một giá quá đắt, tích trữ ngoại tệ, xương máu của những dân tộc nghèo đói. Tiền không làm gì hết được, đành phải đem cho vay. Chủ nợ biết rằng khi cho vay ra cũng phải chịu chút ít rủi ro. Nay sau 10 năm, các anh đã thu về gần 200 tỷ tiền lời, và hơn 300 tỷ tiền vốn. Nay với số tiền vốn đã cho vay ra, mà chưa thu lại được, lên tới trên 1,000 tỷ MK, và số tiền lời hàng năm thu về lên tới gần 90 tỷ MK. Nếu buộc những nước nhược tiểu nghèo đói sẵn, mà tiếp tục phải trả cả lời lẫn vốn, thì những nước này sẽ không tự túc được chứ chưa nói đến phát triển kinh tế gì cả. Họ còn phải rút ngoại tệ từ kho dự trữ (để bảo đảm giá trị tiền tệ của họ, và bảo đảm việc mậu dịch với thế giới) ra mà trả, thì thật là một sự bất công lớn lao. Cái hố xa cách giữa những nước nghèo và giàu sẽ còn xa cách hơn thêm.

Hơn nữa những anh giàu quá rồi, nếu nay còn kiếm cách vơ vét thêm, thì cái của này cũng chẳng đem lại hạnh phúc gì thêm cho các anh. Tóm lại nhóm này chủ trương hãy “xúy xóa” tất cả món nợ trên đi cho vui về cả làng.

(Xem tiếp trang 56)

CỦA NỢ...

(Tiếp theo trang 18)

2. Nhóm thứ hai thì chủ xướng rằng, chúng ta đều là công dân của cái trái đất này cả. Có nước nhờ dầu mà giàu có, có nước gặp toàn sỏi đá hay sa mạc hay sinh lầy, mà đói khổ. Chẳng qua cũng vì cha mẹ (Thượng Đế) đã không chia của cái đồng đều đó thôi. Và đã đến lúc người anh lớn hãy nghĩ đến thằng em nhỏ, vì không nhận được của hồi môn mà thiếu thốn. Nghĩa là vì công bằng, bác ái mà “tha” hết những món nợ trên đây.

3. Nhóm thứ ba thận trọng hơn. Họ đưa ra một chương trình dài hạn trong đó những nước giàu và những nước đang thiếu nợ sẽ bắt tay nhau mà giải quyết những món nợ này cho thích đáng, trước là đặt những con nợ trước trách nhiệm, những chủ nợ trước lương tâm và những nước giàu trước lẽ phải. Nhóm này có ông James Baker, cựu bộ trưởng Tài Chánh Hoa Kỳ.

Chương trình gồm có những điểm đại khái sau đây:

- Giữ nguyên (freeze) số tiền vốn đã cho vay ra
- Dùng số tiền lời mà con nợ phải trả lại hằng năm, giao cho Ngân Hàng Quốc Tế hay Quỹ TTQT, cho những nước này vay lại, để khuyến khích khuếch trương kinh tế theo những chương trình của Quỹ TTQT cùng lập ra với những nước thiếu nợ này. Khi nào kinh tế vững mạnh rồi, sẽ tính đến chuyện trả lại nợ, vốn và lời, sau.

- Yêu cầu chủ nợ, vì nhân đạo mà chỉ nhận lại tiền vốn mà thôi, tha hết tiền lời đi.

Nếu chủ nợ chấp thuận, 7 nước giàu có sẽ đứng ra đóng góp hàng năm một số tiền nào đó để trả lại số vốn này trong vòng từ 10 đến 30 năm.

* * *

Hiện đến giờ này, chưa có giải pháp nào được thế giới chấp nhận, tuy nhiên giải pháp thứ ba có lợi cho chủ nợ nhiều hơn cả, rất có thể sẽ được nghĩ tới một ngày gần đây. Trong khi đó những ngân hàng tư Hoa Kỳ, đã kiếm cách xóa bỏ những món nợ, đã cho những nước Nam Mỹ vay (trên dưới 50 tỷ MK) cho như đã mất, và cơ quan Liên Bang FLIC bảo đảm cho hệ thống ngân hàng tư của Hoa Kỳ, đã bỏ ra trên 50 tỷ MK để cứu trợ một số ngân hàng tư, chỉ vì những món nợ không trả này mà phải khai khánh tận.

Câu chuyện tài chánh quốc tế trên đây đã cho chúng ta những bài học gì?

Chẳng học được cái con “mẹ” gì cả.

Xứ ta có nhiều câu châm ngôn rất hay, như là: “Liệu cơm, gắp mắm”. Bọn cầm đầu các nước phải học lấy. Theo tôi thì bọn này đâu có ngu dại gì, tiền hoa hồng cho vay lên tới 2 hay 3 điểm. Hễ tìm cách vay được 1 tỷ MK, hoa hồng là 20 đến 30 triệu MK. Dại gì mà không lấy. Một anh Tổng Thống trong một nhiệm kỳ từ 4 đến 6 năm, nếu chịu ký vay cho nước của anh ta một vài tỷ MK là bảo đảm được về hưu an toàn với mấy chục triệu tiền hoa hồng trong túi rồi. Tiền hoa hồng đó, kẻ cho vay phải trả, trừ trên số tiền vay.

Riêng tôi, tôi nghĩ rằng giải pháp thứ hai là hay hơn cả.

Nếu ai cũng nghĩ rằng, được sống trên trái đất này là một vinh dự, là may mắn vô cùng, (đó là lời nói của hầu hết những phi hành gia không gian). Trái đất, nhìn từ không gian tới, là một quả cầu xanh và đẹp vô cùng, so với tất cả những hành tinh khác trong vũ trụ. Ai đã ra khỏi trái đất, khi nhìn về trái đất cũng mong muốn mau mau mà trở lại đây, vì chỉ ở đó mới có sự ấm áp, có nhiều tình thương. Cũng vì cuộc sống của mình trên quả đất này quá ư là ngắn ngủi, có ai đem được của cải đi theo khi mình rời khỏi trái đất này đâu? Vì vậy hãy xóa bỏ đi hết những món nợ “thiếu” nghĩa lý kia đi, để cho tâm hồn thêm thanh thoi, cho tinh thần thêm thoải mái và cho cái kiếp sống của mình thêm ý nghĩa.

Và xóa bỏ hết bao nhiêu nợ đây: hơn một ngàn tỷ Mỹ Kim.

* * *

Nếu dùng bạc 1 MK chất thành đồng thì phải chứa trong một hangar rộng 100 mét, cao 10 mét và sâu 8,000 mét.

Nếu xếp bạc 1 MK nối đuôi nhau, thì phải xếp đến 8,000 lần vòng quanh thế giới.

Cũng nên biết rằng số nợ này bằng 10 lần tất cả số tiền MK được lưu hành trên toàn thế giới. (Nước Mỹ chỉ lưu hành 100 tỷ MK tiền giấy trên toàn thế giới).

Các ái hữu có đồng ý xí xóa món nợ 1,000,000,000,000 MK này không? Ít quá các ái hữu nhỉ !!!!!!! (một ngàn tỷ Mỹ kim tất cả.)

Người mình có câu: “Nợ như chúa chổm!” Không biết câu này ở đâu mà ra, *và nếu chúng ta hiểu* chữ chổm là cướp giật thì với cái thời đại này, không còn chúa nữa mà là thủ tướng chổm hay là tổng thống chổm, hết tội của dân.

NAM CÁT

Mùa Xuân 1989, Cali